

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 83/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti M., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. Z. Č., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3 Zm 143/2008-38 zo 4. augusta 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti M., spol. s r. o., odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2008 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti M., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Z. Č., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Zm 143/2008-38 zo 4. augusta 2008.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

„Dňa 04. 08. 2008 vydal Okresný súd v Bratislave V. zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 3 Zm 143/2008-38, ktorým súd uložil sťažovateľovi ako odporcovi v 1) rade a odporcovi v 2) rade, aby do 3 dní od doručenia tohto zmenkového platobného rozkazu zaplatili navrhovateľovi spoločne a nerozdielne zmenkovú sumu 10.000.000,- Sk so 6 %-ným úrokom od 1. 9. 2007 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 33.333,- Sk a náhradu trov konania 601.998,- Sk z titulu súdneho poplatku za návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu alebo aby v tej istej lehote podali na tunajšom súde námietky, v ktorých musia uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namietajú.

V čase doručovania zmenkového platobného rozkazu, konateľ sťažovateľa ako jediná osoba oprávnená preberať za spoločnosť zásielky, bol odcestovaný na dovolenke, v dôsledku čoho sa o doručovaní zásielky nedozvedel, túto neprevzal, čím uvedený zmenkový platobný rozkaz vo vzťahu k sťažovateľovi s poukazom na úpravu doručovania právnickým osobám uvedeného v § 48 O. s. p. nadobudol právoplatnosť. Dôvod hodný osobitného zreteľa pre prijatie tejto sťažnosti je popísaný v článku V. tejto sťažnosti.

Odporca v 2) rade (M. B., pozn.) podal proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky dňa 13. 10. 2008... s poukazom na odôvodnenie zmenkového platobného rozkazu, podľa ktorého každý z odporcov má procesné postavenie samostatného účastníka konania, a teda podľa tohto odôvodnenia mal zmenkový platobný rozkaz voči sťažovateľovi nadobudnúť právoplatnosť, máme zato, že je namieste z opatrnosti dovoľávanie sa porušenia práva podľa tejto sťažnosti.“

Sťažovateľka v sťažnosti namieta právne a vecné chyby, ktoré predchádzali vydaniu označeného zmenkového platobného rozkazu, pričom sama uvádza, že na ich odstránenie nevyužila účinné právne prostriedky, ktoré mala podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v systéme všeobecných súdov k dispozícii (podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu do troch dní od jeho doručenia); ich nevyužitie „ospravedlňuje“ odcestovaním konateľa sťažovateľky na dovolenku, čo označuje ako dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ďalej konštatuje:

„Vzhľadom k tomu, že v dobe doručovania zmenkového platobného rozkazu bol konateľ sťažovateľa ako jediná osoba oprávnená prebrať za sťažovateľa zásielky na dovolenke mimo územia Slovenskej republiky, pričom tento sa o doručovaní zásielky nemohol nijakým spôsobom dozvedieť, nastali účinky doručenia a lehota na podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu začala plynúť.

Vzhľadom k tomu, že o doručovaní zmenkového platobného rozkazu a následkoch s tým spojených sa sťažovateľ dozvedel až s časovým odstupom po viac ako 30 dňoch, kedy lehota na podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu už uplynula a nepripadala do úvahy ani žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty, nemohol sa sťažovateľ proti zmenkovému platobnému rozkazu účinne brániť. V opačnom prípade by sťažovateľ hájil svoje práva a preukázal neopodstatnenosť navrhovateľom uplatneného nároku podanými námietkami proti zmenkovému platobnému rozkazu.

Na základe uvedeného máme za to, že skutočnosť, že osoba oprávnená prebrať zásielky za sťažovateľa nebola v dobe doručovania prítomná na území Slovenskej republiky, pričom bez svojho zavinenia nemohla riadne prebrať zásielku tak, aby svoje záujmy mohla formou opravného prostriedku hájiť, predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa a preto by Ústavný súd Slovenskej republiky i napriek nevyčerpaniu všetkých opravných prostriedkov mal sťažnosť a v nej namietané porušenie základného práva preskúmať.“

Navyše sťažovateľka ďalej uvádza, že sťažnosť podáva ústavnému súdu „z opatrnosti“ vedomá si sama nedostatku, ktorý sťažnosť doručená ústavnému súdu vykazuje.

Sťažovateľka požiadala ústavný súd aj o vydanie dočasného opatrenia podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože 18. októbra 2008 jej bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie na základe exekučného titulu – zmenkového platobného rozkazu č. k. 3 Zm 143/2008-38 zo 4. augusta 2008, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným 5. septembra 2008, argumentujúc pritom vznikom škody veľkého rozsahu vedúcej k zániku

sťažovateľky, a s poukazom na skutočnosť, že podľa sťažovateľky jej záväzok uhradiť zmenkou sumu zanikol už 16. augusta 2007.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci samej takto rozhodol:

„Zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Bratislava V. sp. zn. 3 Zm 143/2008-38 zo dňa 04. 08. 2008 boli porušené nasledovné ústavné právo sťažovateľa:

Podľa článku 46 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 3 Zm 143/2008-38 zo dňa 04. 08. 2008 sa zrušuje.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh musí obsahovať aj odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom aj na inom orgáne Slovenskej republiky.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva zmenkovým platobným rozkazom č. k. 3 Zm 143/2008-38 zo 4. augusta 2008, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným 5. septembra 2008, pričom sama nespochybňuje nevyužitie účinných právnych prostriedkov podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde odôvodňujúc tento stav pobytom konateľa sťažovateľky na dovolenke v zahraničí v trvaní viac ako 30 dní a nemožnosťou mu doručenia tohto zmenkového platobného rozkazu. Hoci túto skutočnosť nepreukazuje nijakými dôkazmi tak, ako to vyžaduje § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, konštatuje, že ide o dôvody ustanovené v § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Základným ústavným predpokladom podľa citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy na vznik právomoci ústavného súdu v konaní o sťažnostiach je to, aby o ochrane namietaného porušenia základného práva alebo slobody nerozhodoval iný súd. Ak existuje taký súd, ústavný súd zásadne nie je oprávnený prijať sťažnosť na ďalšie konanie, pretože tomu bráni ústavný princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy.

V danom prípade ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka nespĺnila zákonom ustanovenú podmienku podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde a nepreukázala ani dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by ústavný súd nemusel na splnenie podmienky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde v súlade s § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde prihliadať a nespĺnenie tejto podmienky odpustiť. Argumenty, ktoré sťažovateľka uvádza, nie sú preukázané žiadnymi dôkazmi, navyše nekorešpondujú s argumentmi, ktoré uviedol konateľ sťažovateľky ako fyzická osoba a odporca v druhom rade v konaní sp. zn. 3 Zm 143/2008 vo svojich námietkach z 13. októbra 2008 proti zmenkovému platobnému rozkazu, pre ktoré si prevzal označený platobný rozkaz až 10. októbra 2008.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že vzhľadom na to, že neboli naplnené dôvody ustanovené v § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré by mohli preklenúť princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy a založiť právomoc ústavného súdu, sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd o ďalších požiadavkách sťažovateľky už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2009